Nomerai sen 10 mynge. Byxii oronudai proletaarinar, negedegii!

Buriaad-Mongoloi ҮNEN

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai yderbyriiin gazeeta

№ 42 (2376)
1938 onoi
FEVRAALIIIN
20
VOSKRESEENI

14-xi sile garna
ULAAN-YDE goorod,
BMASSR

MYNΘΘDEREI NOOMERTO:

Tyryy bişeg—Tyl abalgii hainaar ugtaja ◆ Byxerosiiin XVI zarialgiin IV Seesi xaagdaba ◆ Grenlaandiiin dalain mylihen deere ◆ Respyyblike dotor modobeledxelei jabasa tuxai BK (b) P-iin B. M. Obkoomoi togtool ◆ Gynzegii tahaldalda baina ◆ Modobeledxelei teempe hula ◆ Arig seberii şaxinagyi.

TYL ABALGII HAINAAR UGTAJA

Manai oronoi byxii aradai asaxuin sesteemede malazal geeşe negen jaaşagyi şuxala udxaşanartai halbarinь boldog baihaniii bidener medese bainabdi.

Uşar iimehee, paarti ba praviitelьstvo bolbol malazalii xygzooxe tuxai anxaralaa jixeer tabidag baina. Malazalii xygzooxe gyrenei plaaniii dyyr gexe ba byxii partiijna ba partiijna bişe xydelmerilegşed malazalai xeregii gartaa abxa johotoi geze manai vooзdь nyx. Staalinai xelehen zaabariii bejelyylxe talaar hyylei silnyydte nelieed jixe amzalta, dyyrgeltenyyd tuilagdahan baina.

Gebeş, malazal deere serьjoozno dutuu dundanuud ba zarim gazarnuudta adun maldaa barga bydyyligeer xandaxa jabadalnuud mynee xyrter baihaar. Respyyblikiin ba niutaguudai xytelberilxe zurgaaniudta, ilangajaa gazarai oorganuudta hyreg olooroo şurgaza orood baihan aradai daisad, byrzyaazna nacionaliistnuud, japoon-neemecei faşiis şpioonuud, xorologşod ba tedenei tuhamarşad bolbol respyyblikiin gol azaxui bolxo ba debzeze, yseze baigaa socialiis malazalii xorolon hyidxexe, aduu malai too tologoiji xoroon xorolxo geze xamag oroldolgoo gargahan ba nelieed jixe xoro hyidxel xeze şadahanş baigaa. Ede buzar bulai daisad bolbol malazalai plaaniii buruugaar tabidag, malai bairiin barilgii ali bolxoor xoişoluulxa, tahalduuixii xysedeg, malazalii tezeeleer xangaxa jabadalda haad xedeg, malşadai dundaxi discipliine ebdedeg, aduu malai dunda zoriuutaar xaldabarita ybeşen taraadag baigaa.

Aradai daisad bolbol eehediingee xorololgiin jabadalda lama, kulaaguud ba bişe eldeb yngiin daisan elemeentnyydii xereglen tuxir dag baihanь eli. Tiigeed, ede faşiis ageentnuud eehediingee xara xeregii xysed bejelyylze şadaagyi ba şadaxaşgyi bai xa. Bolьşeviig paartiiin ba tereenei CK-ai tuhalamzaar Buriaad-mongol arad bolbol xoroto daisadaa eliryylen gargaza yi butasoxizo baina.

Xedii tiime bolboş, bide daisadaa duuhan ygei bolgoobdi geed, hanaagaa amarza ogto şadaxagyibdi. Daisan mexetei, daisanai taakteka olon janza. Daisanai dalьbardahan, ylegdelnyyd ene tere nyxe hybeer şurgaad baiza bolxonь damzaggyi.

Uşar iimede, komuniistnar, komsomoolşuudhaa xamagai tyryynde, myn soveed ba kolxoozno aktiivhaa—revoliycioonno heremzee ton xursa bailgaxii, daisanaa jamarş bag nemereed baibalni taniza eliryylze şadaxii erigdene. Xydelmeriiin zadagai baidal, xariuusalgagyi baidal, zarim xedii amzaltaa ylyylen segnexe, politikon oloniitiin xydelmeri uladxalga—ede bygede bolbol ansaxan daisadta tuha tyxem bolzo ygedeg.

Ede, ede uşar baidalnuudii baisaaza, respyyblike soo tyl abalgada beledxelei mynee jamar jabaza baihaniii yzexede, jixe trivoogotoi baidal xaruulna.

Aduu malai ybelzelgiin baidal ba tyl abalgada beledxel bolbol Tynxenei ba Xiaagtiin aimaguudta jamar jabahan tuxai BK(b) P-iin Burobkoom ene onoi fevraaliiin 2 to tusagaar togtool abhan baina. Tere togtool soogoo Obkoom bolbol aduu malai ybelselge ba tyl abalgada beledxel bolbol deere dursagdahan aimaguudta tonş xangaltagyi baina geze sexe temdeglene.

Xeden olon aimaguudta (Xiaagta, Tynxen, Selenge g. m.) aduu malnuudanь tezeeleer dutamag xangagdanxai. Iime baidal xadaa kolxoozuudai ba feermenyydei xytelberilegşedei zyghee yngerhen silde ybehe xurlaalgii xysed xangaagyi, malai tezeelii ximagadalgyi, xaişa xeregeer gargaşalhan deerehee toxiooldohon baina. Eneen deerehee xamag malaa, yngerxedee tyrexe malnuudaa xagdanda—bilşeeride namnaxa zanşal yrgelzelheer. Myn olonxi aimaguudta malaa dulaalhan ba dulaan bairaar xysed xangaza şadaagyi. Zişeelxede, Xiaagtiin aimagai Kyibeşevei neremzete kolxooz tugalai ba gaxain bairagyi baixa jym. Xoriiin aimagta 2900 garan aduu morid, 4000 garan yxer, 4000 şaxuu xonid ba 65 gaxai mynee xyrter bairaar xangagdaagyi ylehen baina.

Tyrexe malda xaişaxeregeer, bydyylig şiryyneer xandadag zanşal olon kolxoozuudta usadxagdaadyi—yrgelzelheer baina. Eneenei rezylьtaadta tyl xajaxa ba hubairaxa jabadal (Jaruunada, Selengede ba bişedte elbeg baihan tuxai manai selьkoornuud manda xodo signaaldanad.

Ede byxii faaktanuud jyyn tuxai xeleneb gexede, olonxi aimaguudta xorololgiin xoişolongundii usadxaxiin tylee johotoi temesel yşee jabuulagdaagyi, paartiiin aikoomuud, gazarai oorganuudai zyghee socialiis malazalda onso operatiiv xytelberi ygexe jabadalai ton dutamag gy, ali ygei baihan tuxai xelene. Respyyblikiin qazartariaalangai Arkomaadhaa malazalda ba ilangajaa tyl abalgada beledxexe beledxelei talaar ygtexe johotoi xytelberi ygtenegyi.

Mynee tyl abalgâ exilze baina. Tyl abalgiin tyleg yje oirotoo. Uşar iimehee, niutaguudai partiijna, soveed organizaacanuud ba gazarai oorganuud tyl abalgada jaaşagyi şuxala anxaralaa xanduulza, xytelberiee onso operatiiv bolgoxo ba tezeeleer dutamag kolxoozuudta ali bolxo tuhalamza emxidxexe johotoi. Tezeelei tula kolxoaz dotoroi xamag byxii resyyrsnyyd elsyylegdexe uşartai. Aduu maldaa ba ilangajaa tyrexe malda xaişa xeregeer, bydyyligeer xandadag zanşalda eses tabixa. Narai malai bairanuud oiriin sagta xysed beledxegdexe johotoi.

Eneenei tula, malazalai er ximyydei ooped dyrşelii taraaxa, staxaanov azalai meetodii nebteryylxe, socialiis myriisee yrgeneer delgeryylxe, malazalda erxim şalgagdamal xynyydii tabixii xangaxa, azalai yroodii honortxoxo, xydelmeriiin xylehii zybeer ty lexe, oloniite-poliitikon xydelmeriii haizaruulxa xeregtei. Tyl abalgada ba narai malii tezeelgede zootexniis zaabariii xysed bejelyylxe şuxala. Ede bolbol ton sloozno, xariuusalgatai xydelmerinyyd myn, edeeniii partorganizaacanuud tolgoilxo ujalgatai.

Xroonika

SSR Sojuuzai Aradai Komisaarnarai Soveed bolbol SSR Sojuuzai Aradai Komisaarnarai Soveedai dergedexi, iskyystviin xeregyydii erxilexe byxejuuzna komiteedai tyryyleglşiin orologşodo yxer I. J. Markeloovii batalba.

SSR Sojuuzai Arkomsoveed bolbol SSR Sojuuzai Aradai Komisaarnarai Soveedai dergedexi agaarai grazdaan floodoi glaavno ypravleeniiin naçaalьnigai orologşodo M. F. Kartyyşevii batalba.

Byxerosiiin CGK-ai XVI zarlalgiin IV Seesi xaagdaba

Fevraaliiin 16-nai yderei tygesxelei zasedaaniiin yderei temdeglel

Fevraaliiin 16-nai ygleegyyr nyxer M. I. Kaliininai xytelberi doro Byxerosiiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai XVI zalalgiin IV Seesiiin tygesxelei zasedaani boloo. Nyxer N. A. Bylgaaninai doklaadii daguulan yge xelegşed bolbol Seesiiin batalalgada oruulagdahan, „RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungalta tuxai Dyrimei" projeekt negen duugaar haişaaba.

Profesionaalьna Sojuuzuudai Byxesojuuzna Centraalьna Soveedai sekretaarь nyxer S. L. Breegmen bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungalta bolbol aradai moraalьna-poliitikon negedelei yndehe huuri deere yngerxe ba komuniistnuud ba partiijna bişenyydei Staalin bloogto şine ilaltanuudii olgoxo baina. SSSR-ei Verxoovno Soveedta hungara hungaltiin yjede profsojuuzuudai oloniite-poliitikon xydelmeri tuşaa togtoxo zuuraa, nyxer Breegmen bolbol profsojuuzuudai arban minga garan geşyyd Staalin Konstituucii ba hunguuliiin zakooniii şudalaxa kryzooguudta xydelene geze medeesebe. RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin beledxelei jabasa soo agitacioono-propagandiis xydelmeriii ali bolxoor şangadxaxa şuxala.

Hungagşadai spiisegii zoxioo-xo ba ede spiisegyydei blaankanuudii sag soonь elьgeexe tuxai oroldoxo jabadalda tusgaar anxaralaa xanduulaxii Byxerosiiin CGK-ai Krasnodaarai xizaardaxi organizacioono komiteedai tyryylegşe nyxer I. S. Bogdaanov bolbol olohon dyrşelei yndehe huuri deere duradxana. Xaluun aplodismeent doro nyxer Bogdaanov medyylexenь:

—Kontrrevoliycioono trockiistnuud, byxaarintan ba aradai daisadai xaraaladag, tere Kybaani ygei, baixaşgyi. Mynee Kybaaniiin soveed kolxoozno kazaaguud bolbol çernozioomno pooli deere xydelmerileze, zil byri doloo-naima miliaard pyyd tariaa xuriaaxa tuxai nyxer Staalinai zaabariii dyyrgexiin tylee temeseze baina. Xerbee daisanai eeriingee gaxai xonşoorii manai soveedai ogorood teeşe şurguulxii oroldoo xadanь, Kybaaniin kazaaguud bolbol daisadii eehediinь teritoori deere sorixo baina.

Udaanь Voroneziin ooblgyisedkoomoi tyryylegşe nyxer P. A. Vatoolin yge xeleze, Voroneziin ooblastiiin xydee azaxui ba azyiledberiiin jixe xygzehenei todo faaktnuudii xaruulaba.

Staalin Konstituuciin naran doro jabaa Çyvaaşiin aradai zolto, bajasxalanta, kylьtyyrne baidal tuxai Çyvaaşiin Arkomsoveedai tyryylegşe nyxer L. S. Spaaslov xelene. Nyxer Spaasov bobol eeriingee ygiin hyylde RSFSR-ei Gazartariaalangai Arkomaadai ba RSFSR-ei xyngen azyiledberiiin Arkomaadai praaktiis azaljabuulgii erid kriltikelhen ba RSFSR-ei praviitelьstvo xadaa ede arkomaaduudai xydelmeriii haizaruulxiin tylee oroldoxo johotoi geze xelehen baina.

RSFSR-ei Sociaalьna tedxemziin arkoom nyxer M. A. Sabyyrova bolbol xojordoxi tabanziiei torşodo, SSSR dotor gansal peen side zurgaan miliaard tyxerig tabigdahan baina geze medeesebe. Odoo yjede RSFSR-ei gansal Sociaalьna tedxemziin Arkomaadai zilei biydzeed bolbol taban gyrenei—Şveece, Finliaandi, Liitvè, Laatvi ba Estooniiin bygedeneinь nege zilei gyrenei biydzeedtei adali baina.

Saaşadaa nyxer Sabyyrova bolbol Sociaalьna tedxemziin zarim oorganuudta mynee eliryylegdehen aradai daisad şurgaza şadahan ba tedener Sociaalьna tedxemziin xeregii unagaaza şadahan baina geze xelene. Sabyyrova bolbol Sociaalьna tedxemziin xeregte anxaralaa şangadxaxii ba tereeni deere xemzeede yrgexii soveeduudai xydelmerilegşedii uriaalana.

RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltii zişeete hainaaryngergexe jabadalii xan gaxa zoriigo partiijna ba niitiin organizaacanuudai urda baina —geze Goorьkovsk ooblastiiin gyisedkoomoi tyryylegşe nyxer A. N. Byyrov xelene.—Emxidxelge-texniis asuudalnuudta goritoi anxaral-xanduulagdaxa johotoi. Hungagşadai spiisegii zoxioolgo jixe poliitikon xydelmeri myn, yngerhen hunguuliiin kampaaniiin yjedexidei adali eneeniii xojordoxi zergiin xynyydte daalgaza bolxogyi.

Byxerosiin CGK-ai Preziidiymei geşyyn nyxer A. V. Artiyyxina bolbol Soveed Sojuuz dotor emegteişyyd-tekstiilьşigyydei bajasxalanta baidal tuxai xelene. Tedener bolbol eregteişyydtei adali oron ulasaigaa niite-poliitikon baidalda aktiivna xabaadana, teexnike, erdemii şudalana. Nyxer Artiyyxina bolbol emegteişyyd xadaa yiledberiiin xytelberide ali zerge yyrge ezelneb geze xaruulhan, intereesne toonuudii xaruulaba. Sojuuz dotor zuu minga garan emegteişyyd inzeneernyyd ba teexnigyyd baina. Xlopçatobymaazna azaxuin deere inzeneerno-texniis xydelmerilegşed-emegteişyydei too xorin proceent bolno. RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin zoriigonuud tuxai xelexedee, nyxer Artiyyxina bolbol Konstituuca ba hunguuliiin zakooniii şudalan yzexe jabadalii emxidxexe, agitaatornuudai şine kaadrnuudii elsyylexe, niutagai soveed oorgonuudai azal jabuulganuudii haizaruulaxa şuxala baina geze zaaba.

Seesiiin tygesxelei zasedaani deere myn Mordooviin ASSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe nyxer M. A. Çembylaatov, xydee azalai komuniis deede hurguuliiin stydeentka nyxer A. Ja. Çyziinova, RSFSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşii orologşo nyxer S. V. Zodioonçenko gegşed yge xelebe.

Nyxer Çyziinov bolbol yngerhen zilei hunguuliiin kampaaniiin yjede zaluuşuudai jixe yyrgii temdeglebe. Tiixede komsomoolşuud ba sojuuzno bişe zaluuşuudai nelieed oloniinь agitaatornuudaar xydelmerilehen baina. Edeenei oloniinь mynee xariuusalgata xydelmeride debzyylegdeze baina. RSFSR ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungalta deere zaluuşuud deede xemzeede baixanь xelseengyi baina.

Zodioonçenko bolbol bodoto demokratiis zakoon bolxo, RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungalta tuxai dyrimei projeektii xarakteriziirovalan, redakcioono talaar xeden hanamzanuudii oruulba. Udaanь Zodioonçenko bolbol aguu jixe Rosiiin federaaciin gigaant jixe ilaltanuud tuxai, tereenei aradai azaxuin ba kylьtyyriin tahaldaşagyi progrees tuxai xelebe. Nyxer Zodioonçenko RSFSR dotor azaxuin tyrbilgyi jixe xygzeltii xaruulhan xeden faaktnuudii xaruulna. Soveed Sojuuzai byxii azalşanai ebtei ejetei byle dotor aguu jixe orod arad syleete, zolto baidalaar huuna, poliaarna mylihen deerexi dyrben papaanintan bolbol ene aradai erelxeg zorig, şin xatuuligii ba geroiizmii xaruulxa jabadal bolno. Azalşanai nigta xani barildalga soo socialiizmai oronoi xyse şadal ba xysen baina. SSSR-ei araduudai ilagdaşagyi Staalin xani nairamdalai xysete kreepostьde byxii daisadai xomxoirol butasoxigdoxo baina.

Nyxer Zodioonçenkiin yge xelehenei hyyleer nyxer Kaliinin bolbol, nyxer Bylgaaninai doklaadii daguulan yge xelelgii xaaxa tuxai duradxai orobo geze medeesene. Seesi bolbol yge xelelgii xaaxa—geze togtoomzo abba. Doklaadçig nyxer Bylgaanin bolbol nyxer Zodioonçenkiin duradxalii zybşeerexe bainaв geze medeeseed, RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungalta tuxai dyrimei projeektii zybşen xelsexe jabadalda Seesi xadaa xysed negen hanaltai baiba geze temdeglebe.

Seesi bolbol nyxer Zodioonçenkiin oruulhan duradxalii abba. Projeekt golosovaanida tabigdaza negen duugaar batalagdaba.

Rosiiin Soveed Federatiiv Socialiis Respyyblikiin hunguuliiin zakooniii batalan abalgaar Seesiiin zyblexe zyil dyyrebe. Tyryylegşe nyxer M. I. Kaliinin bolbol Byxerosiiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai dyrbedexi Seesiii xaagdaba geze sonosxobo. (TASS).

RESPYYBLIKE DOTOR MODOBELEDXELEI JABASA TUXAI

BK (b) P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi togtool

1. BMASSR-ei modonoi azyiledberiiin staxaanovtanai negedegeer slioodoi, byxii staxaanovtanda, modo otologşodto, zeegşedte, şoofernuudta, aşaaşadta, azalii jabuulagşadta ba profsojuuzai xydelmerilegşedte xandahan bişegii haişaaxa.

Xandalgiin bişegii xeblelde toliiloxo ba tusagaar xuudahanuudii gargaxa.

2. Treestiin erxilegşii, Leespromxoozuudai ba Mexleespyynktuyydei xytelberilegşedii, aikoomoi sekretaarьnuud ba aimgyisedkoomoi tyryylegşedii, modonoi ba uradxalgiin sojuuzai raikoomuudai tyryylegşedii ujalgalxanь xadaa, staxaanovtanai xandahan bişegii, modobedxelei ba zeelgiin, tereşelen tereenei tuşaalgiin staxaanov hara sooxi plaaniii, modo otologşod, zeegşed, şoofernuud, traktoriistnuud ba byxii modobeledxel deere xydelmerilegşed byxende oilguulan xyrgexe.

3. Modo otologşod ba gyztraansportiin batalaghahan plaanai johoor, janvaarь harada verboovkologdoogyi zarim xedii dutuunuudii dyyrgexeer xaraalan, xysed gargalgii xangaxii aikoomoi sekretaarьnuudta, aimgyisedkoomoi tyryylegşedte duradxaxa. Burmongoliees bolbol SSSR-ei AKS-ai 1937 onoi sentiaabriiin 29-ei togtooltoi taaralduulan, edeentei doogovor bataixa, xydelmerilheneinь xylene tylexe jabadalii emxidxen xangaxa.

4. Modobeledxelde bolhon xorololgiin xoişolongii usadxaxiin ba modonoi azyiledberiiin aradai azalai xereglelhee, xozomdolgii darii zaisuulxa jabadalii xangaxiin uşarta, modobeledxelei xydelmeride jabaza baigaa xydelmerişedei dunda oloniitiin-agitacioono ba poliitikon xydelmeri emxidxexii aikoomoi sekretaarьnuudta duradxaxa. Aikoomoi geşyyd ba paartiiin geşyyd, tereşelen bişe xytelberilxii xydelmerişedii udaan sagai bolzor soo modobeledxelei uçaastaguudta komandirovaalxa.

5. Staxaanov hariii amzaltatai yngergexiin ba ene onoi ybelei modobeledxelei negedegeer kvartaalai plaaniii dyyrgexe xeregte, aimagai organizaacanuudta ba modobeledxelşedte praktiis tuhalamza yzyylxiin tula, LPX ba MLP-nyydte dooro zaagdahan nyxedii komandirovaalxa: Kazakoov (BK(b)P-iin Obkoomoi azyiledberi ba traansportiin otdeelii erxilegşe); Maaslov (BMASSR-ei CGK-ai tyryylegşii orologşo); Solovьjoov (BMASSR-ei AKS-ai tyryylegşii orologşo); Borsoojev (komsomooloi Obkoomoi sekretaarь); Gryygylь (Partkoleegi).

Xabarai tarilgiin asuudalaar komandirovaalagdahan, Obkoomoi, BMASSR-ei AKS-ai ba CGK-ai byxii naidabaritad bolbol modobeledxelei plaaniii dyyrgexe xeregte kolxoozuudhaa modobeledxelde jabaxa kolxoozniguud ba moridii gargaxa jabadalii emxidxexe tuxai tusagaar anxaralaa tabixa.

6. BK(b) P-iin OK-ai azyiledberiiin otdeelii erxilegşe nyx. Kazakoov bolbol modobeledxel tuxai gargahan, BK(b) P-iin OK-ai III pleenymei şiidxeberiii, modobeledxelei jabasa tuxai gargahan OK ba AKS-ai 1937 onoi dekaabriiin 2-oi ba 1938 onoi janvaariiin 13-nai xamtarhan zasedaaniiin togtoolnuudai dyyrgelte bolgogdozo bainanai tuxai şaigalta emxidxeniin tula ajkoomuudta ba LPX-ta MLP da, Paartiiin gryype gesyyd ba komsomoolşuudii, BK(b) P-iin OK-ai ba AKS-ai daalgabaritaigaar elьgeexe.

7. Modobeledxelei staxaanov harada erxebişe 530 mingan kybomeetr modo beledxexe, 300 mingan kybomeetr modo zeeze tuşaaxa ba 560 mingan kybomeetr modo zeexeer xaraalagdahan, sliood deere staxaanovtanai xelehen zaabarinuudhaa praktiis xemzeenyydii haadgyi zoxioon bejelyylxii, treestii erxilegşe nyx. Filimoonovii ujalgalxa. Staxaanov hariin yjede treestiin byxii xytelberilexii xydelmerilegşedii xydeede komandirovaalxa.

Gadaada xeregyydei Arkomaadta

Gadaada xeregyydei Aradai Komisaar nyxer Litviinov bolbol Iraana posool nojon Sepaxboodiboo nooto abaa. Ene nooto soogoo nojon Sepaxboodi bolbol yngeregşe ondo Iraan, Tyyrce, Afganistaan ba Iraan gyrenyydei xoorondo ba tulagdahan faaktii antikomuniis xelseegeer nemexe tuxai ede gyrenyyd xelelsee xeze baina geze, gadaadiin xeblelnyydte garhan medeeselnyydii eeriingee praviitelьstviin daalgabariaar erid buruuşaana.

(TASS).

* * *

SSSR ba Afganistaanai praviitelьstvonuudai displomatiis xelelseenei rezylьtaadta, Afganistaanhaa SSSR-te baihan ba SSSR-hee Afganistaanda baigaa koonsylьstvonuudii ene onoi apreeliiin 1-hee xaaxa tuxai xelseen xegdebe.

Myn terşelen Britaaniiin praviitelьstvo bolbol Leeningraadta baigaa generaalьna koonsylьstvoo hajadaa xaaxa baihan tuxaigaa gadaada xeregyydei Aradai Komisariaadta medeesebe.

(TASS.).

Oi modonoi azyiledberiiin byxii staxaanovtanda, maşiina jabuulagşad ba modo otologşo—mingaadtanda, modo zeegşedte, byxii xydelmerişedte, inzeneernyydte, teexnigyydte, albaxaagşad ba azalii jabuulagşadta

Buriaad-Mongol ASSR-ei oi modonoi azyiledberiiin staxaanovtanai slioodoi xandalgiin bişeg

Nyxedyyd! Soveed arad bolbol Leenin—Staalinai aguu jixe tug doro komunilzmai şine ilalta teeşe naidabaritaigaar uragşaa jabaza baina.

Soveed Sojuuzai azalşad bolbol Staalin Konstituuciin yndeheer, yngeregşe onoi dekaabriiin 12-oi yder SSSR-ei Verxoovno Soveedii hungaba. Komuniistnuud ba partiijna bişenyydei bloog xadaa gaixamşag haixan ilalta tuilaa. Soveed arad bolbol baha nege daxin eehediingee moraalьno ba poliitikon negedelii demonstraacalan xaruulza, bolьşeviig paartiiin ba aguu jixe araduudai sesen voozdь nyxer Staalinai udaridalga doro eehediingee Exe oroniii bexisyylxeer belen baihanaa xaruulaba.

Manai oron bolbol aldarta Staalin 2-doxi tabanziiii dyyrgeze, 3-daxi tabanziiei tyryyşiin şinenyyd faabriguudii, zavoodundii, tymer zamai traansportnuudii, oboroonoi objeektnuudii, şinenyyd bairanuudii, bolьniiicanuudii, hurguulinuudii ba bişe barilganuudii byteen baiguulxa zilde orobo.

Ene barilganuudii baiguulxiin tula manai orondo modon xeregtei baina, limehee Staalin 3-daxi tabanziiei tyryyşiin zilei, 1-dexi kvaartal soo 1938 onoi ybelei modobeledxelii jaabaş dyyrgexiiji ba ylyybşelen dyyrgexiiji bidenerhee manai oron xylieeze baina.

Manai oron bolbol bidenerii taanartaigaar, tereşelen byxii oi modonoi azyiledberide xydelmeriiegşedii tyryy zergede ba avangaardda, erxim otriaaduudai too soo xarxaa xysene.

Gebeş, bidener, BMASSR-ei modonoi azyiledberide xydelmeriiegşed bolbol modobeledxelei talaar orondoo ton jixe yritei bolood bainamdi. Bidener bolbol 1937 onoi torşo soo orondoo nege miliioon zuun arban taba mingan kybomeeter xereglegdexe modii ygeze şadaagyibdi. Bidener xadaa yngeregşe zilei modo zeelgiin plaaniii miil 61 proc. dyyrgeebdi. Myn yngeregşe zilei 4-dexi kvartaalai modo zeelgiin plaaniii bahal miii 49 proc. dyyrgehen bainabdi. 1938 onoi janvaarь hara sooxi modo zeelgiin plaan 59 proc. dyyrgegdee.

Zygeer, manai ohol nazagai ba amaa angaigaad huuhan jabadalhaa bolzo aradai daisad xadaa baga bişe xorologo xehen baina. Xorologşod bolbol xydelmerişedei xysii verbovaalxa jabadalii tahalduulxahaa gadana, modobeledxelii dyyrgexe gehen gol zorilgohoo tahalan xolodxoxiin tula, beledxelei xydelmeriii eldeb argaar udaaruulhan baixa jym.

Xorologşod bolbol staxaanovtanai xydeleeji tahalduulxiin, xydelmerişedei xylehe tylexe sisteemii buruu bolgoxiin tula xydelmeri jabuulhan baigaa. Tereşelen, xorologşod xadaa avtomaşiinanuudii, gaazogeneraatornuudii traaktornuudii sag soonь ynder hain şanartaigaar remoontolxo jabadalii ba dulaalagdahan garaaznuudai, depoogoi, remoontno masterskoinuudai, modo xataaxa syşiilkenyydei barilgii tuhalduuixiin tula xydelmeri jabuulhan baixa jym.

Xorologşod xadaa xydelmerişedei xylehe tylexe jabadalii zoriuuta udaaruulxa jabadalii bii bolgodog ba treestiin, leespromxoozuudai, mexaniziirovanno leesopyynketenyydei aparaadta xarşa daisad bolxo xynyydii huulgaza, ali bolxo argaar azalai discipliiinii una gaalguuldag ba treestii, tereenei yiledberiiin oronuudii handarguuldag baigaa.

Zai nyxedyyd, bidener xadaa manai modonoi azyiledberide baihan xorologşodoi xoişolonguudii usadxaxiin tylee şiidxexii johoor ba xereg deeree temeselden orolsohonoo, oi modonoi xydelmeride bolьşeviigoor xydelmeriixejee, • bodoto deerenь zişeete xydelmeriii xaruulza şadaxa şadabaritai baihanaa eehediingee Exe orondo xaruulaja Jyyb gexede, bidener bolbol yngeregşe zilei xitei zişeeleşegyi materaalьna—texniis xeregselnyydeer zeb seglegdenxei bainabdi.

Bidenei dunda bejee xaruulahan, ynder ynder azalai byteesii xaruulagşad—maasternuud yseen bişe bii baina, tedener bolbol gaixamşag haixan socialiis johoor azalda xandahan ba xandahaar baina gebel:

Xandagaitiin mexaniziirovano leesopyynketde:

Bootov V. M. modo zeelgede xydelmerileze, noormoo 250 proc., Zybaakin L P.—200 proc., Kozloov N. I.—225 proc., Şyriigin K. P.—204 proc. Soldaatov I. P.—250 proc. dyyrgene. Ksenofoontov I. modo otologşoor xydelmerileze, normoo 300 proc.; Vişniakoov Y. F.—200 proc. dyyrgene.

Xand gain mexaniziirovano leesopyynketde: Krasnopeejev A. talaluulgaşan—193 proc.

Eriiiskiin mexaniziirovano leesopyynketde: Myyrkin S.N darxan—200 proc., Xainaackin A. F. aşaaşan—207 proc., Ş-stakoov I. J. darxan—245 proc., Mileentьjev I. P. şoofer—208 proc. dyyrgene.

Kabaanskiin leespromxoozdo: Makseenov V. P. modo otologşo—230 proc.

Tarbagatain mexaniziirovano leesopyynketde: Sergeejev I.M. xireeşen—388 proc., Naseedkin J. M. şoofer—320 proc., Kosteniyk J. J. aşaaşan—215 proc., Xomytoov P. F modootologşo—244 proc., Bezygloov F. J. aşaa zadalagşa—270 proc.

Xoriin leespromxoozdo: Daşeejev D. B. modo otologşo—280 proc., Matykoov A.A. modo otologso—300 proc., Cengyyjev D. modo otologşo—200 proc., Gonçikoov C. modo otologşo—200 proc., Maalьcev J. P. modo otologşo—300 proc., Beloboroodov modo otologşo—400 proc., Dorziijev Çinges modo otologşo—300 proc., Daşapiilov C. modo otologşo—200 proc.

Iimenyyd zişeenyyd olon baina. Tedener xadaa byxii modonoi azaxuida bii.

Ede nyxedei ilaltanuud bolbol manai modonoi socialiis azyiledberi deere xizaargyigeer azalaigaa byteesii deozyylze şadaxiinь ba baihan rezeerbenyydiinь gerşelen xaruulna. Eude jamar zorilgo tabigdaxa johotoib gebel, azalai byteesii deeşelyylxe arganuudii, tere rezeerbenyydii xereglexe, staxaanovtanai ynder azalai byteesii byxii brigaadanuudta, ceexnyydte ba slyyzebte ygexe, erximyydei oopiiduudii yrgedxeze, azaldaa xereglexe, tereeniii hainaar tabixiin ysloovinuudii baiguulxa g. m. zorilgonuud tabigdaxa johotoi baina.

Bide, BMASSR-ei modonoi azyiledberiiin staxaanovtan bolbol BK (b) P-iin Obkoomoi ba BMASSR-ei AKS-ai fevraaliiin 15-haa modobeledxelei staxaanov hara yngergexe gehen togtoomzii haişaan ugtaza, taa nyxedii,—modonoi azyiledberiiin staxaanovşadii, maşiina jabuulagşadii, modo otologşodii, modo zeelgede xydelegşedii, traktariistnuudii, bariigiin xydelmerişedii, inzeneernyydii, teexnigyydii, albaxaagşadii, azaxuiji xytelberilegşedii uriaalaza, 1938 onoi 1-dexi kvartaalai modobeledxelei plaaniii zaabol dyyrgexe ba ylyybşelen dyyrgexii, myn staxaanov hara soo 530 mingan k. m. modo beledxexii, 300 mingan k.m. modii tuşaaxii, 560 mingan k. m. modii zeexii uriaalaad, ede plaaniii jaabaş dyyrgeze, ene staxaanov hara soo socialiis azalaigii ba socialiis johonoi azalda xandalgii xaruulxa johotoibdi.

Bide bolbol taanarii, ene staxaanov hara ba 1938 onoi 1-dexi kvartaalii Leeninei socialiis myriiseenei ba staxaanovtanai xydeleenei şine, aguu jixe debzeltiin hara ba kvartaal bolgoxii, egeel ynder azalai byteesii xaruulxa, staxaanovşadii byri oloor urguulxa hara ba kvartaal bolgoxii urinamdi, jyyb gexede, staxaanovtanai xydeleenei xysen bolbol, tereenei olon niitede tarahan jabadalda baixa baina.

Bide bolbol taanarii, leesopyynketnyydei, mexaniziirovano leesopyynketenyydei, leespromxoozuudai, masterskoinuudai, uçaastaguudai, modo otologşodoi, şoofernuudai, modo zeelgede xydelegşedei, traktariistnuudai socialiis myriiseegei tugii deere yrgexii, staxaanovtanai xydeleeji bolьşeviigoor udaridaza, gynzegyigeer ba yrgeneer delgeryylxii, BK (b) P-iin Obkoomoi ba BMASSR-ei AKS-ai ulaan tugai tylee, socialiis myriiseede erxim maşiina jabuulagşadai, modo otologşod—mingaadtan ba modo zeelgede xydelegşedei tylee temesexii uriaalnamdi.

Bide bolbol maşiina jabuulagşadii, modo beledxegşed—mingaadtan ba modo zeelgede xydelegşedii, modo otologşodii, traktariistnuudii, kondyyktorsk brigaadanuudii sceepçi gyydii, aşaa zeegşedii, remoontno ba xargii zamai xydelmerişedii, modobeledxelei masterskoinuudii, maşiniistnuudii, inzeneer ba teexnigyydii, modonoi azaxuin xytelberilegşedii, profsojuuzna organizaacanuudai xydelmerişedii dooro zaagdahan gol ujalganuudai tylee temesexii uriaalnamdi:

Şine noormiiji ylyybşelen dyyrgeze, tabigdahan modobeledxelei ba zeelgiin plaaniii ylyybşen dyyrgexiin tylee;

Xydelegşedei gemeer haatan baixa jabadalii dyyren ygei xexiin tylee;

Maşiina ba byxii xydelmeriixe mexaniis xysenei sostaaviii, instrymeentnyydee hain xadagalamzada bailgaza, avaarigyigeer xydelmerilexiin tylee;

Goriuuçaa, maşiinanuudta tyrxixe toho, tereşelen reziinii ximag adaxiin tylee;

Modobeledxelei, modo zulalgiin ba zeelgiin texniis ysloovinuudiinь dyyrgexiin tylee;

Eehediingee kylьtyyrne zergii yrgexiin, texniis huralsalda jabaza, gyrenei texniis ekzaameniii „erxim" ba „hain" gehen segneltetei ygexiin tylee;

Geegdengi nyxed tee, eehediingee xydelmeriiin oopedii ygexiin tylee;

Yiledberiii narizuulxa jabadalda aktiivnaar xandaxiin tylee;

Bide bolbol mexaniziirovano leesopyynketenyydii, avtomaşiiniin ba traaktorai baazanuudii, tymer zamai traansportiin veetkenyydii, barilgaşadii, profsojuuzna organizaacanuudai xydelmerilegşedii dooro zaagdahan pokazaatelьnuudai tylee temesexii uriaalnamdi:

Toogoi ba şanarai talaar erxim hain pokazaatelьtaigaar plaanaa ylyybşelen dyyrgexiin tylee;

Plaanta daabariiin johoor modobeledxelei eeriin ynii bagadxaxiin tylee;

Staxaanovşadai xydelmeriiin meetodii yrgeneer xereglexiin, mingaadtanai xydeleeji delgeryylexiin, erxim staxaanovşadai ba udaarniguudai oopedii delgeryylxe ba bişedte ygexiin tylee;

Traaktornuudai, avtomaşiinanuudai, parovoozuudai gyztraansportiin xysilijiinь dyyren xereglgeed, tereenei aşaajiinь jixedxexe ba erjese oborood xexe jabadaliinь olodxoxiin tylee;

Nege xynei lyçkoboi xiyreeji dyyren şudalxiin tylee;

Kaadrnuudii sag yrgelzedenь bexidxexiin tylee;

Modo otologşodto, şoofernuudta, modo zeelgede xydelegşedte, traktariistnuudta anxaralaa tabiza hergegeer xandaxa. Tedeenei baira baidalii ba gertexi baidalii zişeete hainaar emxidxiin, tereşelen tedenei dunda kylьtyyrne, oloniitiin-agitacioono, profsojuuzna, oolbosoroloi ba poliitikon xydelmeriii erximeer emxidxexiin tylee;

Azalii xamagaalxa ba teexnikii xamagaalxa talaar ajuulgyi jabadalai zuramii dyyrgexiin tylee;

Bide bolbol manai respyyblikiin kolxoozniguudii, manai ene xandahan bişegii zyblen xelseed, modobeledxelei xydelmeride şine otriaad—modo otologşodii ba modo zeelgede jabagşadii gargaza, leespromxoozuud ba mexaniziirovano leesopyynketenyydtei xehen doogovoroigoo johoor, abhan ujalganuudaa dyyrgexii, ylyybşelen dyyrgexii uriaalnamdi.

Bidener bolbol taanarii, revoliyyciin heremzee şangadxaxii uriaalnamdi. Aradai daisadii, xorologşodii byri şangaar ba eseşegyigeer soxiood, tedenerii uurxai ba nyxe hybeheenь xoggyigeer ondilon gargaza, Burmongolleestreestii tedenerhee eseslen seberlejii. Aradai daisad ba xorologşodto amidii baixiinь arga ygexegyibdi. Aradai daisad—troocko-zinoovьjevai ba byraarin-riikovei, japoon-neemecei faşiizmai koontrrevoliycioono xog boguudii, byrzaazna nacionaliistnuud ba bişe aradai daisadii yndeheerenь ygei xexe.

Bidener bolbol manai komuniis paartii, tereenei Leenin CK-ii toiron byri nigtaar zagsaxii taanarii uriaalnamdi.

Staxaanovtanai xysete xydeleen mandag!

Oktiaabriiin aguu jixe socialiis revoliyyciin organizaator ba voozdь—BK (b) Paarti mandag!

Manai voozdь ba bagşa nyxer Staalin mandag!

Xandagaitiin leespromxooz bolbol Ilьxi goloor 40000 k. m. modo uradxuulxa baina.

ZURAG DEERE: Uradxalgiin uçaastag deerexi modonoi sklaaa.

(A. Çernoovoi foto)

Grenlaandiiin dalain mylihen deere nyxed Vlaasov ba Çereviiçniin niidelge

„Myyrmanai" boort, fevraaliiin 15. (Radioo, TASS-iin speckoor). Mynee xadaa „Myyrman" bolbol Papaanintaniii mylihen deerehee abxa operaaciin gol baaza boloo. Fevraaliiin 15-nai hyni manai koraabii mylihende gynzegiixeneer nebteren oroo. Piilooduud Çereviiçnii ba Karabaanov gegşed yder bolxii jixe xylieeze jadaa.

Fevraaliiin 15-nai ygleegyyr „Myyrman" bolbol erxim hain aerodroom bolxoor jixe mylihen poolido tulaza jiree.

„Myyrmanai" kolektiiv 500 meetr yrgen ba 800 meetr urta xemzyyrtei pooliii beledxeed, mylihen deere „Ş-2" samoliood buulgagdahan baina.

14 çaasta Çereviiçniin zoloodolgo doro ene samoliood niidese, Grenlaandiiin dalai deegyyr jabahan baina. Çereviiçnii bolbol bidener ba Grenlaandiiin dalai xojoroi xoorondoxi mylihenyydii şinzen xaraad, baazadaa busahan baina. Ene yjede „Taimiirhaa" „Y-2" samoliioodoor lioodçig Vlaasov niideed, xeden çaas bolzo, „Myyrmanai" xazuuda, manai aerodroom deere buuhan baina.

17 çaasta Çereviiçnii ba Karabaanov daxin niidee.

Niideze jabaad, Papaanintanai plaadka xaraxa berxe baina geze piilooduud xeleue.

Mynee Kootcev Papaanintai xeereldee. Ygleenei 9 çaasta Papaanintan manai prozeektorii xarahan ba plaadkahaanь baaxa zyyxeneer niideze jabahan samoliioodai motooroi abiaa duulahan baina. Papaanin bolbol fevraaliiin 16-da 12 çaas 30 minuutada kordinaadaa ygexeb gebe.

Jermakoov.

Liootçig nyxed Çereviiçnii ba Vlaasov gegşed Papaaninai mylihen deere

Fevraaliiin 16-da, 17 çaas 15 minuutada liootçig Çereviiçni gegşe „Ş-2" samoliioodoor laagêr teeşe niidebe. Çereviiçni Papaaninai laager deere 1 çaas 15 minuutada buuba. Ene yjede Y—2" samoliioodoor liootçig Vlaasov niidehen baina. Vlaasov Papaaninai laagerai xazuuda 18 çaas 55 minuutada buuba.

Xoito dalaida oroxoo jabana

„Jermaagai" boort, fevraaliiin 16 (Radioo, TASS-iin speckoor). „Jermaag" bolbol jixe Beelьt, Kattegaat, Skagerraak prolitvuudii yngerze, Xoito dalaida oroxoo jabana.

„Jermaagai" kolektiiv bolbol Papaanintanai mylihenei rajoondoxi sobiitiiin jabasii jixe anxaraltaigaar xaraza jabana.

Trojanoovsk.

GYNZEGII TAHALDALDA BAINA

Xori. Dunda-Xudanai somonoi Voroşiilovoi neremzete kolxoez bolbol modobeledxelei talaar gynzegii tahaldaltai baina. Tus kolxoozoi modo otolgo ba ilangajaa modo zeelgenь, jyynde iime gynzegii dahaldalda oroob gexede modobeledxel deerexi xydelmerişedeinь dunda emxidxelei xydelmeri ba discipliine ton muugaar tabigdahan baina.

Gadana, ene kolxoozoi zarim xytelberilegşed bolbol kolxoozniguudtaa erxim hain zişee xaruulxiin orondo, eldeb ajagyi aaşanuudii gargadag baina. Zişeelxede; zavxooz Gombo Şagdarai ba aduuşan Zamajan Zanabadaraagai gegşed 7-8 şii arxi modobeledxel deere abaaşaza, xydelmerişedte uulgaza, azalhaanь nelleedgyi xoxiduulhan baixa jym. Eneeniii tus kolxoozoi tyryylegşe Çimed Badmiin ba modobeledxelei etegemzeten Damba Cebegei gegşed hain medehen bolboş, xemzee abaagyi, xarin anir abiaagyi darzarxihan baina.

Xydelmerişediinь xeden xonood le amardag baina, ene jixe zyb gebeş, zygeer amaraltiin urda ba xoito yder xydelmeridee xysed garangyi, hai hain moridoo unaad, iişe tiişee zalşdag baina.

Modo otologşod ba zeelge deere xydelmerilegşedei dunda socialiis myriisee delgeryylegdenegyi. Socialiis doogovor batalxa, şine şine staxaanovşadii urguulxa g. m. xydelmerinyyd bahal orxigdoşonxoi baixa jym.

Gadana, yder byxende şaxuu 4-5 xydelmerişed, nelleed olon morid azalda gargagdangyi ynzedeg baina, ene jyy boloo geeşeb gexede, morid taxagyi, şarga ebderenxei g. m. oroidooş yndehegyi yge xelseed huudag baina. Kolxoozoinь pravlieeni bolbol iime jabadalii boliuulxiin tuxai xemzee abnagyi.

Tereenhee gadana, kolxoozoinь tyryylegşe Çimed Badmiin gegşe modobeledxel deere oşozo, operatiiv xytelberi ygedeggyi baina. Modobeledxel deerexi kolxoozniguudanь xeneiş zyghee udaridalga abnagyi.

Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi pravlieeni bolbol eehediingee dutuu dundahaa onso viivod xeze, modobeledxeleigee tahaldalii eris usadxaxiin tylee bodoto xemzeenyydii ene geheer abxa johotoi.

XUDANAI DOLDIN
YYREI-TUJAA

Arig seberii saxinagyi

Ulaan-Yde goorodoi kolxoozniguudai buudag ger, ilangajaa 19-dexi koomnatanь antsaitaarna baidalda baina.

Eneen tuxai direektoronь xelexedee, ene koomnatada kolxoozniguud 1 tyx. 30 myngeer xonodog tula iime muuxai baina geeşe geze xelexe jym.

Tereenhee gadana, yder byri şaxuu arxidaan boldog ba eeree direektoronь xodo hogtuu baidag.

Eneen deereheenь kolxoozniguudai kylьtyyrneer amarza xonoxiin argagyi baina. Ene kolxoozniguudai geriiji arig seber ba zuramtai bolgoxo şuxala baina.

Azagiagşa.

Xariiusaigata redaaktor R. BIMBAAJEV

KINOO TEAATRNUUDTA

Kinoo „Erdem"
GANSAXAN PAARUS JALALZAN BAINA

Kinoo „Progrees"
PYGAÇOOV

Адрес редакции: гор. Улан Удэ, Центросоюзная 19, телефоны редакции: отв. редактора 3—44, отв. секретаря 3—23, сельхозотдел 7—55 промотдел 5—07.

BMASSR-ei Azyiledberiiin Arkomaadai · tipografii Ypolglavliit 67